

Nota
Beerste, Krommenhof
Programma van maatregelen

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Binnen het plangebied aan *Krommenhof* te Beerse wordt een nieuw winkelpand gepland. Aangezien bij de geplande ingrepen voor de aanleg hiervan potentieel aanwezig archeologisch erfgoed vernietigd zou worden, werd bij de opstelling van de archeologienota die aan deze nota vooraf ging verder vooronderzoek geadviseerd. Uit het bureauonderzoek bleek namelijk dat het terrein vermoedelijk een hoge archeologische waarde had. Dit werd bepaald op basis van de landschappelijke en geomorfologische situatie, de archeologische context en de historische data. Er konden artefacten uit de steentijd en sporen uit de Metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen tot nieuwste tijd verwacht worden. Het desbetreffende Programma van Maatregel omvatte een landschappelijk bodemonderzoek en indien nodig aanvullend verkennen/waarderend booronderzoek en proefputten ifv steentijd. Indien de steentijdverwachting laag werd geacht, diende een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden.¹

Binnen het kader van deze nota werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. BAAC Vlaanderen bvba adviseert op basis van de resultaten van dit onderzoek geen verder archeologisch onderzoek. Volgende zaken zijn hierbij van belang:

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Tijdens het **bureauonderzoek** kon de aan- of afwezigheid van archeologische sites echter niet sluitend bevestigd worden. De landschappelijke ligging van het plangebied op de helling aan de rand van een micro-cuesta lijkt een minder aantrekkelijke regio voor het aantreffen van steentijdarcheologie. Een riviervallei vormt namelijk een gunstige locatie voor jagers-verzamelaars door de nabijheid van stromend water terwijl de hoger gelegen gebieden meestal minder aantrekkelijk waren. Maar in de nabije omgeving van het plangebied werden sporen aangetroffen vanaf het laat-neolithicum. Het betrof hier verschillende grafmonumenten. Het aantreffen van sporen en vondsten uit deze periode wordt bijgevolg als hoog ingeschat. Ook voor de metaaltijden en de Romeinse periode is de landschappelijke ligging van het plangebied op een helling aan de rand van de micro-cuesta een eerste indicatie voor het aantreffen van vondsten uit deze perioden. Daarnaast bevinden zich sporen daterend uit de bronstijd, ijzertijd (o.a. bewoningssporen) en de Romeinse periode in de omgeving van het plangebied. De kans op het aantreffen van sporen en vondsten uit deze periodes wordt eveneens als hoog ingeschat. Er werden in de nabije omgeving van het plangebied vol- en laatmiddeleeuwse sporen aangetroffen. Daarnaast toont het historisch kaartmateriaal eveneens aan dat de regio druk bezocht werd in en na de middeleeuwen. De kans op het aantreffen van sporen en vondsten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd binnen het plangebied wordt bijgevolg als vrij hoog ingeschat. De talrijke WO relicten in de buurt spreken verder ook boekdelen voor de historische waarde van de regio voor de eerste helft van de 20^e eeuw.²

De resultaten van het landschappelijk booronderzoek tonen aan dat binnen de grenzen van het plangebied ophogingspakketten voorkomen. Als gevolg van de sterke ophoging in het plangebied, is de intacte bodemopbouw volledig afgegraven en/of opgenomen in de ophogingspakketten. De verstoringsdiepte bedroeg in het plangebied meer tussen 150 en 280 cm onder het maaiveld. Onderaan deze verstoring werd de aanwezigheid van zeer dikke fluviatiele afzettingen (door zand en

¹ SWAELENS, 2017

² SWAELENS, 2017

klei gedomineerde pakketten). Er werd met het uitgevoerde vooronderzoek met ingreep in de bodem voldoende informatie verworven over de afwezigheid van een archeologische site.

1.2 Afwezigheid van een archeologische site:

Als gevolg van de sterke afgraving/ophoging in het plangebied, is de intacte bodemopbouw volledig afgegraven en/of opgenomen in de ophogingspakketten. De verstoringsdiepte bedroeg in het plangebied tussen 150 cm en 280 cm -MV. Onderaan deze verstoring werd de aanwezigheid van zeer dikke fluviaatiele afzettingen (door zand en klei gedomineerde pakketten). M.a.w. bevinden zich tot op minstens 400 cm -MV geen relevante archeologische niveaus.

1.3 Impactbepaling

Gezien het ontbreken van een waardevolle archeologische site binnen het gabarit van de toekomstige bodemingrepen, zijn hier geen maatregelen voor verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Er werd voldoende informatie verzameld om aan te tonen dat binnen het plangebied geen archeologische waarden meer aanwezig zijn tot op een diepte van minstens 400 cm -MV, waardoor verder archeologisch onderzoek niet wordt aanbevolen.

1.4 Potentieel op kennisvermeerdering:

Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat de bovenste lagen binnen het plangebied verstoord zijn tot op grote diepte (tussen 150 cm en 280 cm -MV). Tot op een diepte van 400 cm -MV werden daarbovenop geen relevante archeologische niveaus aangetroffen. De geplande verstoring, ten gevolge van de toekomstige bodemingreep, zal zich binnen het bestaand verstoringspakket en de fluviaatiele afzettingen (<400 cm-MV) bevinden.

Er kan besloten worden dat het plangebied in ernstige mate verstoord werd door afgravingen uit het verleden. Enig potentieel op kennisvermeerdering bij verder onderzoek binnen de grenzen van het plangebied is dan ook afwezig. Er kan door middel van verder onderzoek, voor het plangebied, geen kennisvermeerdering meer verkregen worden, gezien het ontbreken van archeologische waarden binnen het gabarit van de toekomstige werken.

Gezien voldoende informatie werd verzameld om aan te tonen dat het potentieel tot kenniswinst binnen de contouren van de geplande ingrepen onbestaande is, wordt verder archeologisch onderzoek niet aanbevolen. Dit wordt ook bevestigd door de beslissingsboom van de Code Goede Praktijk.

---

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing

---

3 Bibliografie

SWAELENS, C. (2017) *Archeologienota Beerse, Krommenhof, BAAC Vlaanderen Rapport Nr. 693*.
Mariakerke-Gent.